

Кафедра обліку у виробничій сфері

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Бухгалтерський облік (загальна теорія)»

на тему:

**«Витрати, доходи і фінансові результати як
об'єкт бухгалтерського обліку»**

Студента (-ки) 3-о курсу групи ОБС-31

напряму підготовки 6.03.05.09 «Облік і аудит»

_____ Москаленко М. _____
(прізвище, ім'я)

Науковий керівник: Дерій М.В.

(посада, вчене звання, науковий ступінь,
прізвище, ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка ECST _____

Членкомісії:

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

Вступ.....	2
1. Поняття та теоритичні засади витрат як об'єктів обліку, їх класифікація.....	4
2. Поняття та теоритичні засади доходів як об'єктів обліку, їх класифікація.....	8
3. Облік витрат, доходів, фінансових результатів за видами діяльності.....	13
4. Перспективи розвитку обліку витрат, доходів та фінансових результатів.....	21
Висновок.....	25
Список використаної літератури	
Розрахункова частина	

ВСТУП

Актуальність обраної теми курсової роботи «Витрати, доходи та фінансові результати як об'єкти бухгалтерського обліку» полягає у певних особливостях:

В умовах постійної зміни законів, несталості нормативної бази в державі заслуговують на особливу увагу питання обліку та аналізу, визнанні та визначенні доходів, витрат та фінансових результатів; чіткому розмежуванні витрат на продукцію та витрат періоду, а також їх класифікації. Це є необхідним, адже основним напрямком діяльності більшості підприємств є максимізація прибутку, примінімальних обсягах витрат. Крім того, слід зазначити, що облік доходів та витрат є досить важливим для своєчасного прийняття рішень управлінським персоналом, своєчасного реагування на відхилення для забезпечення успішної діяльності та досягнення максимального результату.

Підприємства, організації та інші юридичні особи, незалежно від форм власності при формуванні і узагальненні у бухгалтерському обліку і звітності інформації про доходи та витрати повинні використовувати норми Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Доходи», та Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати».

Питанням обліку витрат, доходів і фінансових результатів підприємства приділяли достатньо уваги як вітчизняні, так і зарубіжні вчені та практики. Проте ці питання настільки широкі, що були й залишаються актуальними для багатьох наукових пошуків. Сутність витрат, доходів і фінансових результатів досліджено у роботах І. А. Басманова, Ф. Ф. Бутинця, Б. І. Валусєва, С. О. Ніколаєвої, С. Ф. Голова, Н. Г. Карпової, О. Д. Каверіної, А. Ш. Маргуліса, О. В. Лишиленко та ін. Ці науковці вивчають теоретичні та практичні аспекти обліку, поняття та класифікацію витрат і доходів, методи

обліку, методики проведення аудиту, ефективність управління витратами і доходами, розглядаючи їх у різних галузях економіки.

Курсоваробота ставить перед собою таку мету: закріплення і поглиблення знань по методиці обліку та визнанні доходів та витрат, їх класифікації; включення до складу фінансових результатів; закріпити навички обчислення та визначення прибутків та збитків.

Завдання роботи:

- 1) Визначення сутності та теоритичних засад формування в обліку доходів та витрат, їх класифікація;
- 2) Облік витрат, доходів та фінансових результатів за видами діяльності;
- 3) Визначення перспектив їх розвитку.

Об'єктами дослідження є доходи, витрати та фінансові результати.

Предметом дослідження є взаємозв'язки між доходами, витратами та фінансовими результатами, дослідження впливу їх один на одного.

Сучасний бухгалтерський облік включає цілу низку наукових дисциплін, в яких розглядаються методологічні та організаційні принципи обліку доходів, витрат та фінансових результатів, використання облікової інформації для складання звітності, аналізу, контролю та управління.

1. Поняття та теоретичні засади витрат як об'єктів обліку, їх класифікація

Методологічні засади формування бухгалтерської інформації про витрати визначається Положенням (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». Відповідно до цього положення, витратами вважається зниження вартості активів (або зобов'язань), які призводять до зменшення власного капіталу, за умови, що вони можуть бути достовірно оцінені. [11]

Витрати, які відносяться до скорочення активів включають в себе: вартість товарно-матеріальних запасів, понесених на виробництво; витрати на ремонт основних засобів; вартість соціальних і адміністративних заходів; Залишкова вартість списаних і ліквідованих активів, основні засоби та нематеріальні активи, які вважаються непридатними для подальшого використання; залишкова вартість активів, переданих в групи вибуття; втрати вартості товарно-матеріальних цінностей, які зазнали уцінки; суми, списання безнадійної дебіторської заборгованості; вартість активів безоплатно переданих іншим підприємствам.

Витрати впливають на собівартість продукції, розмір загального доходу компанії і, відповідно, суму податку, що підлягає сплаті до бюджету, рентабельності підприємства його конкурентоспроможність. Велике значення для правильного обліку витрат є правильна їх класифікація. Управління витратами є важливою функцією економічного механізму кожної компанії, так як облік витрат і посідає важливе місце в системі бухгалтерського обліку підприємства [2, с.129].

Важливим завданням обліку собівартості продукції є економічно доцільне визначення витрат, пов'язаних з наданням послуг (робіт), а також з метою забезпечення контролю за використанням матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. Таким чином, витрати можуть бути згруповані за двома

напрямами: за економічними елементами, облік яких здійснюється з використанням рахунків класу 8 "Витрати за елементами" і в витратних статтях (статей калькуляції), з використанням рахунків класу 9 "Витрати діяльності". Відповідно до закону, використання рахунків 9-го класу, є обов'язковим для всіх підприємств, крім суб'єктів малого підприємництва, а використання 8 класів не є обов'язковим, а лише за своєю власною ініціативою [3, с.206].

Облік витрат класифікуються залежно від характеру і діяльності:

Рис.1. Витрати за видами діяльності

Витрати за елементами, відображених у формі №2 згруповані за такими категоріями: матеріальні витрати, витрати на оплату праці, витрати на соціальні заходи, амортизація, інші операційні витрати.

Інформація про витрати, яка міститься в звіті про фінансові результати відображає витрати, пов'язані з операційною діяльністю компанії. Це такі витрати як собівартість товарів, втрати від продажу іноземної валюти та проданих матеріальних активів, які не включені в елементи витрат і не відображаються на рахунках 8-го класу.

Крім того, собівартість реалізованої продукції, робіт і послуг, включені до відповідних елементів витрат тільки в розмірі зміни залишків незавершеного виробництва та в обсязі виробничих витрат, які були

понесені в ході місяця (відображається за дебетом рахунка 23 «Виробництво» і 91 «Загальновиробничі витрати»).

Вартість транспортування придбаних запасів у інших організацій, включені до пункту "Інші операційні витрати".

У вартість придбаних запасів власним транспортом відразу включені відповідні елементи: заробітна плата, матеріальні витрати, амортизацію, відрахування на соціальні заходи.

Сума єдиного податку включена в пункт "Інші операційні витрати" (дебет рахунку 84 "Інші операційні витрати")[16].

Типові господарські операції наведено в Таблиці 1.

Таблиця 1.

Типові господарські операції та класифікація витрат

Вид витрат	Елемент витрат	Стаття калькуляції	Дебет	Кредит
Відпущено матеріали у виробництво	Матеріальні витрати	Прямі матеріальні витрати	23	20
Нарахована амортизація комп'ютера	Амортизація	-	92	13
Нарахована амортизація обладнання в цехах	Амортизація	Загальновиробничі витрати	91	13
Нарахована заробітна плата: робітників	Витрати на оплату праці	Прямі витрати на оплату праці	23	66
працівників збуту		-	93	66
Нараховано ЄСВ на дану зарплату	Витрати на соціальні заходи	Витрати на оплату праці	23	65
		-	93	65

Аналізуючи дану таблицю, можна сказати, що кожна стаття калькуляції є елементом витрат, але не кожен елемент є статтею калькуляції. Це означає, що поняття «Елемент витрат» є ширшим, ніж «Стаття калькуляції».

2. Поняття та теоретичні засади доходів як об'єктів обліку, їх класифікація.

Сучасний етап розвитку економіки характеризується загостренням проблеми виживання й забезпечення безперервності розвитку суб'єкта господарювання в умовах мінливого та невизначеного конкурентного середовища. Це обумовлює необхідність ефективного управління на підприємстві з метою одержання доходу.

Методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та порядок її розкриття у фінансовій звітності визначає положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» [10].

Згідно з міжнародними та національними стандартами бухгалтерського обліку, термін «дохід» означає збільшення економічної вигоди протягом звітного періоду або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу, за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена. Тобто доходи покривають зобов'язання, які виникають одночасно з витратами, понесеними у зв'язку з отриманням цих доходів, і збільшують капітал. У разі, коли доходів вистачає тільки на покриття таких зобов'язань, а на збільшення капіталу ні, прибуток відсутній.

Отже, не будь яке надходження активів визначається доходом, і не будь які доходи передбачають прибутки. Однак, в економічній літературі й досі не має єдиної думки щодо трактування сутності доходу. Доходи включаються до складу об'єктів облікового процесу на підставі принципу нарахування та відповідності доходів і витрат, за яким для визначення фінансового результату звітного періоду слід зіставити доходи звітного періоду з витратами, які були здійснені для отримання цих доходів. При цьому, доходи

визнаються тоді, коли вони виникли (а не тоді, коли отримуються або сплачуються грошові кошти).

МСФЗ 18 «Дохід» [7] трактує дохід як валове надходження економічних вигід протягом періоду, що виникає у ході звичайної діяльності суб'єкта господарювання, коли власний капітал зростає в результаті цього надходження, а не в результаті внесків учасників капіталу.

Податковий кодекс України [9] визначає доходи як загальну суму доходу платника податку від усіх видів діяльності, отриманого (нарахованого) протягом звітного періоду у грошовій, матеріальній або нематеріальній формах як на території України, її континентальному шельфі у виключно (морській) економічній зоні, так і за їх межами.

В.С. Мочерний [4, с. 363] стверджує, що дохід – це: 1) різниця між виручкою від реалізації продукції, робіт чи послуг і вартістю матеріальних витрат на виробництво та збут цієї продукції; 2) гроші або матеріальні цінності, отримані від виробничої, комерційної, посередницької чи іншої діяльності (виручка).

Такі автори як Г.І. Башнянин та В.С. Іфтемичук [6, с. 149] описали дохід – як: 1) виручка від реалізації продукції за вирахуванням матеріальних і прирівняних до них витрат; 2) потік грошових та інших надходжень за одиницю часу.

На основі трактування терміну «дохід» різними вченими, можна зробити висновок, що здебільшого вчені мають схожу думку, розуміючи під цим поняттям загальну виручку або суму надходжень грошових коштів на підприємство.

Класифікація доходів підприємства зображена на Рис.2

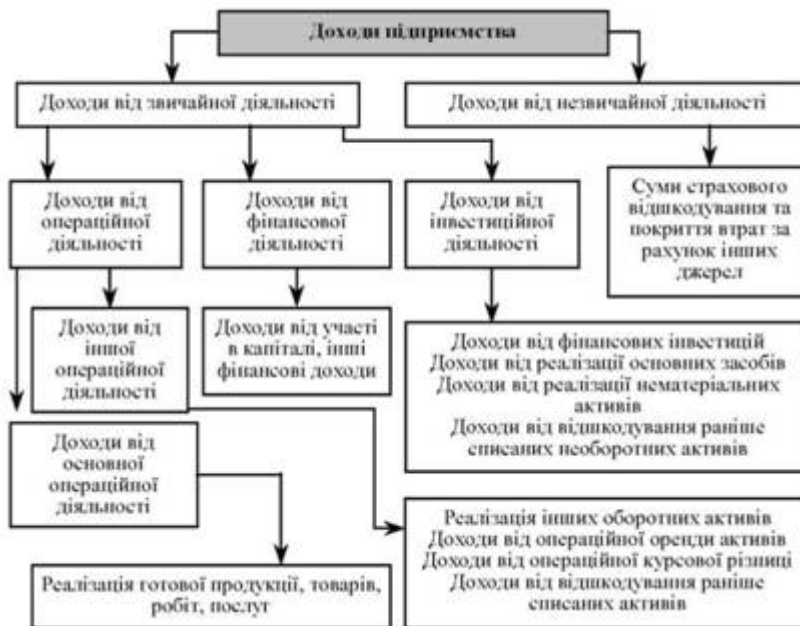

Рис.2. Класифікація доходів діяльності

Доходами від звичайних видів діяльності є виручка від продажу продукції і товарів, робіт і послуг.

Інші доходи включають в себе:

- 1) доходи, пов'язані з наданням за плату в тимчасове користування (тимчасове володіння і користування) активів;
- 2) доходи, пов'язані з наданням прав, що впливають з платіжних патентів, промислових зразків та інших об'єктів інтелектуальної власності;
- 3) доходи, пов'язані з участю в статутних капіталах інших організацій (включаючи відсотки та інші доходи за цінними паперами);
- 4) доходи, отримані в результаті організації спільної діяльності (угода про партнерство);
- 5) Надходження від продажу основних засобів та інших, крім грошових коштів (за винятком іноземної валюти) продукції і товарів;
- 6) відсотки, отримані по лізингу засобів, а також відсотки за користування банківськими коштами, на рахунку цього банку;
- 7) штрафи і пені, отримані за порушення умов контракту;
- 8) Активи, отримані безоплатно;
- 9) отримання відшкодування понесених збитків;

- 10) прибуток минулих років, виявлених в цьому році;
- 11) суми кредиторської заборгованості, якої закінчився термін давності;
- У Таблиці 2 наведено типові операції по обліку доходу підприємства від основної діяльності та віднесення його до фінансових результатів.

Таблиця 2.

Відображення отриманого доходу та віднесення на фінансові результати

Зміст операції	Дебет	Кредит
Отримано дохід від реалізації продукції	36	70
Зменшено дохід на суму податкового зобов'язання	70	64
Віднесено чистий дохід на фінансові результати	70	79

Як ми бачимо в таблиці, на фінансові результати відносять дохід за мінусом непрямих податків. Основними такими є ПДВ (20%) та акцизний збір.

3.Облік витрат, доходів, фінансових результатів за видами діяльності

До фінансової звітності підприємства відносяться:

- Баланс (форма №1),
- Звіт про фінансові результати (форма №2),
- Звіт про рух грошових коштів(форма №3),
- Звіт про власний капітал(форма №4),
- Примітки до річної фінансової звітності(форма №5).

Серед змін, які стосуються загального порядку складання фінансової звітності, слід виділити такі:

1) скорочено кількість статей, які підлягають обов'язковому розкриттю у фінансовій звітності.

2) кодування рядків змінено на чотиризначне, при цьому перша цифра коду характеризує його належність до тієї чи іншої форми, наприклад, рядки ф. № 1 починаються на цифру 1 і т. п.;

3) загальні відомості про підприємство, яке подає фінансову звітність, наводять тільки в заголовній частині Балансу[8].

Фінансова звітність повинна розкривати всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки господарської та фінансової діяльності. Квартальна бухгалтерська звітність обмежується балансом і звітом про фін.результати.

Метою фінансової звітності є надати користувачам звітності повну, точну і об'єктивну інформацію про фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства для прийняття управлінських рішень [13, с.418].

Нормальна діяльність - це будь-які основні напрямки діяльності компанії і операції, які забезпечують її, або впливають з її реалізації.

Основна діяльність - операції, пов'язані з виробництвом або продажем продукції (товарів і послуг), яка є основною метою створення компанії і забезпечує основну частину свого доходу.

Основна діяльність підприємства і інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю, є операційною діяльністю.

Інші види діяльності включають іншу операційну діяльність компанії, крім виробництва або реалізації продукції (товарів і послуг).

Звітний період для складання фінансової звітності є календарний рік. Баланс складається на кінець останнього дня звітного періоду. Проміжна (щомісячна і щоквартальна) звітність складається наростаючим підсумком з початку звітного періоду [13, с.443].

Фінансова звітність повинна бути достовірною. Інформація, що міститься у фінансовій звітності, є точною, якщо вона не містить помилок та перекручень, які здатні вплинути на рішення користувачів звітності.

Фінансові результати господарської і фінансової діяльності протягом звітного періоду, відображаються в звіті про сукупний дохід, відповідно до Національного Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності». Це Положення визначає зміст і форму Звіту та загальні вимоги до розкриття його статей. Для малих підприємств можна використовувати спрощену форму звіту про фінансовий стан.

Для визначення фінансових результатів в звіті необхідно порівняти доходи звітного періоду та витрати, які були зроблені для цих доходів. Доходи і витрати відображають бухгалтерському обліку, а тоді, на основі цих даних, в звіті про сукупний дохід в момент їх виникнення, а не в момент отримання або виплати грошових коштів (метод нарахування).

Згортання (перекриття) доходів і витрат не допускається, за винятком випадків, передбачених відповідними положеннями (стандартами) [8].

Положенням також встановлено економічний зміст доходів і витрат, а також порядок визначення прибутку (збитку) за період. Вимоги, що пред'являються до Звіту визначають і вимоги до організації обліку доходів і витрат на підприємстві. Як і в Звіті, так і в області бухгалтерського обліку виділяють статті, які дозволяють визначити фінансовий результат від звичайної діяльності та надзвичайних подій, а також в ході звичайної

діяльності - від основної та інших видів діяльності (фінансової та інвестиційної). Ця класифікація доходів і витрат має важливе значення для об'єктивної оцінки діяльності компанії. Протягом року на рахунках класів 7 «Доходи» та 9 «Витрати діяльності» відображаються і накопичуються відповідно доходи та витрати, що дає можливість скласти проміжну звітність про фінансові результати (квартальну, піврічну). В кінці року рахунки доходів і витрат закриваються перенесенням сальдо з цих рахунків на рахунок 79 «Фінансові результати». В діючому Плані рахунків передбачено три синтетичні рахунки до класу Доходів, що призначені для відображення інформації про доходи від основної діяльності: 70 «Доходи від реалізації», 71 «Інший операційний дохід», 74 «Інші доходи», та 3 синтетичних рахунки для обліку витрат основної діяльності: 90 «Собівартість реалізації», 94 «Інші витрати операційної діяльності» і 97 «Інші витрати».

На рахунку 70 «Доходи від реалізації» відображається виручка від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), нарахована або отримана підприємством у звітному періоді наростаючим підсумком з початку року. Для визначення на цьому рахунку чистого доходу підприємства на дебеті рахунку 70 «Доходи від реалізації» відображають податки, що підлягають сплаті з доходу (податок на додану вартість і акцизний збір), а також частину доходу, що передається іншим підприємствам за договорами про спільну діяльність, за договорами комісії і ін.

На рахунку 71 «Інший операційний дохід» відображаються дохід від реалізації інших оборотних активів, іноземної валюти, дохід від операційної оренди активів, одержані штрафи, пені, неустойки та інші доходи.

На рахунку 74 «Інші доходи» відображаються доходи від інших операцій підприємства, які виникають в процесі його звичайної діяльності (від реалізації основних засобів, нематеріальних активів, від реалізації фінансових інвестицій, від реалізації майнових комплексів та інші).

На рахунку 90 «Собівартість реалізації» відображається виробнича собівартість готової продукції (робіт, послуг) або собівартість придбаних товарів, реалізованих у звітному періоді.

На рахунку 94 «Інші витрати операційної діяльності» відображаються витрати на дослідження і розробки, собівартість реалізованих виробничих запасів, іноземної валюти, визнані штрафи, пені, неустойки та інші витрати операційної діяльності.

На рахунку 97 «Інші витрати» відображаються витрати від інших операцій підприємства, які виникають в процесі його звичайної діяльності (собівартість реалізованих основних засобів, нематеріальних активів, фінансових інвестицій, реалізованих майнових комплексів та інші)[5].

З метою розмежування доходів і витрат від звичайної діяльності (операційної або основної та іншої), а також надзвичайних подій для обліку доходів і витрат Планом рахунків передбачені відповідні взаємопов'язані субрахунки. Наприклад, доходи і витрати підприємства обліковуються на окремих субрахунках до рахунків 70 «Доходи від реалізації», 90 «Собівартість реалізації» і 79 «Фінансові результати».

Рахунок 70 «Доходи від реалізації» має субрахунки:

701 «Дохід від реалізації готової продукції»,

702 «Дохід від реалізації товарів»,

703 «Дохід від реалізації робіт і послуг».

704 «Вирахування з доходу».

705 «Перестраховання»[5].

Рахунок 90 «Собівартість реалізації» має субрахунки:

901 «Собівартість реалізованої готової продукції»,

902 «Собівартість реалізованих товарів»,

903 «Собівартість реалізованих робіт і послуг»,

904 «Страхові виплати».

Рахунок 79 «Фінансові результати» має субрахунки:

791 «Фінансовий результат від основної діяльності»,

792 «Фінансовий результат від фінансових операцій»,

793 «Фінансовий результат від іншої звичайної діяльності»[5].

Враховуючи, що підприємства звичайно здійснюють різні види основної діяльності (виробництво продукції, роботи, послуги, торгівля тощо), а для обліку фінансових результатів від основної діяльності на рахунку 79 «Фінансові результати» виділено один субрахунок, то в аналітичному обліку до субрахунку 791 «Фінансовий результат від основної діяльності» необхідно виділити фінансові результати за видами основної діяльності аналогічно як це зроблено на рахунках 70 «Доходи від реалізації» і 90 «Собівартість реалізації». Без цього не можливий ефективний аналіз фінансових результатів господарсько-фінансової діяльності підприємства.

Сальдо рахунків 74 «Інші доходи» і 97 «Інші витрати» списуються в кінці року на субрахунок 793 «Фінансовий результат від іншої діяльності». В такий спосіб визначається фінансовий результат від іншої звичайної діяльності.

Записи в синтетичному обліку протягом року за кредитом рахунків доходів та за дебетом рахунків витрат здійснюють в кореспонденції рахунків, вказаній до кожного рахунку в Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку.

Типові господарські операції по відображенню фінансових результатів зазначено в Таблиці 3.

Таблиця 3.

Типові операції з формування результатів різних видів діяльності

Зміст операції	дебет	кредит
Закрито дохід від реалізації продукції	701	791
Закрито інший операційний дохід	71	791
Закрито дохід від участі в капіталі	72	792
Закрито дохід від фінансової діяльності	73	792
Закрито інший дохід	74	793

Закрито собівартість реалізованої продукції	791	90
Закрито адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати	791	92,93,94
Закрито втрати від участі в капіталі	792	96
Закрито фінансові витрати	792	95

Протягом року фінансовий результат від господарсько-фінансової діяльності підприємства – прибуток або збиток визначається оперативно без відображення на бухгалтерських рахунках тільки в Звіті про фінансові результати підприємства. Аналогічно визначається фінансовий результат від фінансових операцій та від надзвичайних подій.

Економічний зміст доходів і витрат, що обліковуються на окремих синтетичних рахунках і субрахунках розкривається за їх видами (статтями) в аналітичного обліку до цих рахунків.

Необхідно підкреслити, що собівартість випущеної готової продукції, незавершеного виробництва та реалізованої продукції визначаються за виробничою собівартістю. Загальногосподарські та інші витрати до собівартості продукції не включаються і відображаються на окремих рахунках 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 94 «Інші операційні витрати» і списуються безпосередньо на дебет субрахунку 791 «Фінансовий результат від основної діяльності» в установленому порядку в кінці року [14].

Основою організаційних робіт зі складання річної фінансової звітності є нормативно-правові документи, до яких відносять:

- Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»;
- НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»
- П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»

- Наказ Міністерства фінансів України «Про примітки до річної фінансової звітності»
- П(С)БО 6 «Виправлення помилок і змін у фінансових звітах»
- П(С)БО 20 «Консолідована фінансова звітність» та інші нормативно-правові акти.

Отже, правильна й достовірна звітність забезпечується лише у випадку, коли всі її форми складені на основі даних бухгалтерського обліку. Тому головною умовою для забезпечення вимог щодо звітності і, в першу чергу, річної фінансової, є належна організація бухгалтерського обліку в господарствах.

4.Перспективи розвитку обліку витрат, доходів та фінансових результатів.

Питання, пов'язані з обліком фінансових результатів є предметом постійного обговорення серед науковців та практиків у сфері економіки та управління підприємством. Сутність та поняття фінансового результату для підприємців і бухгалтерів наочновідображається під час формування і відображення його в бухгалтерському обліку. Проте слід зауважити, що ринкові відносини вимагають перегляду системи бухгалтерського обліку, одним із центральних елементів яких є облік фінансових результатів.

Достовірність формування фінансового результату є основою принципів і правил бухгалтерського обліку, обов'язкового дотримання яких вимагає законодавча база, зокрема концептуальні основи складання та подання фінансових звітів, міжнародні стандарти фінансової звітності, Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. Протерозуміння сутності поняття «фінансовий результат» – одна з головних передумов формування відповідних напрямків його обліку, аналізу та можливості здійснення своєчасного управлінського впливу на окремі його складові заради підвищення ефективності діяльності підприємств. Стосовно поняття «фінансовий результат» на сьогоднішній день сформовано декілька точок зору:

- 1) зміна величини (приросту чи зменшення) власного капіталу,
- 2) результат зіставлення доходів і витрат,
- 3) прибуток або збиток, тобто форма вираження фінансового результату)
- 4) результат статутної діяльності підприємства (виручка мінус витрати на виробництво і реалізацію продукції);
- 5) зміна величини чистих активів підприємства.
- 6) додаткова вартість, створена у процесі виробництва та здійснення операцій фінансово – кредитного характеру.

7) ціна капіталу та інших виробничих факторів[12, с.98].

Одним з досить важливих аспектів організації аналітичного обліку фінансових результатів на підприємстві є їх обґрунтована класифікація. Підходи до класифікації фінансових результатів за різними ознаками містять суперечливі моменти, навіть на законодавчому рівні, так, наприклад, у 2013 році втратив чинність П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати», в якому визначались основні види фінансових результатів, а у новому стандарті запропоновано інший перелік показників, який досить сильно відрізняється від того, який застосовувався (табл.4)[1, с.152].

Таблиця 4.

Порівняння переліку показників фінансового результату, які використовуються у нормативних документах

П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати» (втратив чинність)	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»
Валовий прибуток	Валовий прибуток
Прибуток від операційної діяльності	Фінансовий результат від операційної діяльності
Прибуток від звичайної діяльності до оподаткування	Фінансовий результат до оподаткування
Прибуток від звичайної діяльності	Прибуток від припинення діяльності після оподаткування
Чистий прибуток	Чистий фінансовий результат
	Інший сукупний дохід до оподаткування
	Інший сукупний дохід після оподаткування
	Сукупний дохід

При цьому жодним нормативним документом не визначена сутність поняття «сукупний дохід», а тільки наведений алгоритм його розрахунку. Крім того, відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», який не передбачає відображення надзвичайних фінансових результатів з Плану рахунків виключено відповідні рахунки, але не запропоновано відповідних прийомів для відображення таких витрат і доходів у разі їх виникнення. На сьогоднішній день, нормативно-правові акти, що регламентують порядок визначення результатів діяльності підприємства, взагалі не містять класифікації фінансових результатів, що могла б бути використана для створення ефективних інформаційних облікових моделей. На думку вчених, класифікація фінансових результатів, у першу чергу, необхідна для прийняття відповідних рішень користувачами, а тому повинна мати групування за певними ознаками, які підвищать аналітичність отриманої інформації[18, 214].

На сьогоднішній день існує два принципові підходи до розрахунку фінансових результатів підприємства, які мають деякі модифікації у різних країнах світу:

1) метод порівняння доходів і витрат (метод «витрати-випуск») – передбачає визначення прибутку (збитку) згідно принципу нарахування та відповідності доходів і витрат, тобто як різниця між доходами і витратами звітного періоду. Отже порівнюються доходи з витратами, які були понесені для отримання цих доходів. Визначення фінансового результату за методом «витрати – випуск» передбачає існування двох способів: - перший спосіб називають «лінійним», тобто він передбачає порівняння випуску з минулими витратами з відображенням знову створеної вартості загальною сумою з наступною деталізацією; другий спосіб використовується у бухгалтерському обліку з відображенням по дебету споживання підприємством минулої праці і сторонніх витрат та знову створеної вартості за її елементами.

2) метод порівняння капіталу (або метод зміни чистих активів) – передбачає визначення приросту власного капіталу у звітному періоді як

різниці між сумою власного капіталу на кінець і на початок звітного періоду, тобто розраховується різниця, тобто якщо власний капітал на кінець звітного періоду збільшується, то підприємство отримує прибуток, а якщо навпаки – збиток.

Таким чином, можна стверджувати, що фінансовий результат є досить складною та багатовимірною категорією. Фінансовий результат у формі прибутку виступає головною метою діяльності підприємства на ринку та одним з ключових показників, який визначає ефективність його діяльності. Інформація про фінансовий результат відображається у фінансових звітах підприємства та є загальнодоступною інформацією для визначення рівня ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства та є головним джерелом інформації для потенційних партнерів[17].

З метою покращення та підвищення ефективності обліку фінансових результатів доцільним є:

По-перше, закріпити на законодавчому рівні сутність такого поняття, як «фінансові результати», уточнити перелік показників, які характеризують фінансові результати підприємства.

По-друге, розширити перелік класифікаційних ознаки, які дозволять в майбутньому оперативніше управляти доходами та витратами й приймати ефективні рішення.

По-третє, розробити спеціальні реєстри – аналітичні відомості про фінансові результати для узагальнення облікової інформації з метою задоволення інформаційних потреб різних користувачів.

Отже, виходячи із вищевикладеного, можна зробити висновок, що проблеми обліку фінансових результатів на сьогоднішній день є недостатньо вирішеними та актуальними і потребують удосконалення.

ВИСНОВОК

У 1 питанні курсової роботи розглянуто визначення та класифікацію витратдіяльності. Таким чином, поточні витрати — це зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводять до зменшення статутного капіталу підприємства. Облік витрат регламентується П(С)БО 16 «Витрати».

Для обліку витрати підприємства в плані рахунків передбачено 2 класи: 8 «Витрати за елементами» та 9 «Витрати діяльності», а також для визначення собівартості фігурує рахунок 23 «Виробництво».

Витрати класифікуються за економічними елементами (Матеріальні витрати, витрати на оплату праці, інші операційні витрати, витрати на соціальні заходи та амортизація) та статтями калькуляції (прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати та загальновиробничі витрати). Окрім вищезгаданих, є Фінансові витрати та Втрати від участі в капіталі.

У 2 питанні курсової роботи розглянуто доходи як об'єкти бухгалтерського обліку та їх класифікацію.

Облік доходів підприємства регламентує П(С)БО 15 «Доходи» згідно з даним нормативним актом, доходами є збільшення активів, або зменшення зобов'язань, що призводять до збільшення статутного капіталу, за умови що цей дохід є визнаним. Визнаним вважається дохід, коли виконується одна з наступних умов, зазначених у П(С)БО 15:

- ◆ Передача покупцеві ризиків і вигод, пов'язаних із правом власності на продукцію
- ◆ Управління і контроль за реалізованою продукцією.
- ◆ Сума доходу достовірно визначена.
- ◆ Упевненість у тому, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигод.
- ◆ Витрати, пов'язані з операцією реалізації продукції, достовірно визначені.

У 3 питанні був розглянутий облік доходів, витрат та фінансових результатів.

Бухгалтерський облік доходів ведеться по рахунках класу 7. Даний рахунок є пасивним, отже збільшення доходу відбувається по кредиту, а зменшення (на суми непрямих податків, якщо підприємство є платником ПДВ) по дебету. Кінцевий залишок списується на фінансові результати.

Облік витрат здійснюється на активних рахунках 9 класу, з подальшим закриттям на рахунок 79 «Фінансові результати».

В залежності від того, який оборот переважає (дебетовий чи кредитовий), рахунок 79 закривають на 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)». У разі більшого кредитового обороту – визнається прибуток, а якщо навпаки – збиток.

У 4 питанні висвітлено перспективи розвитку обліку доходів, витрат та фінансових результатів.